TOR:s yttranden

Företagsskatteberedningens delbetänkande "Fåmansbolag" (SOU 1975: 54)

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över rubricerade betänkande, får förbundet härmed anföra följande.

I betänkandet redovisas en kartläggning av det utbredda missbruk av skattereglerna, som förekommer på fåmansbolagsområdet. Det lämnas även en rad exempel på de svårigheter taxeringsnämnderna här ställs inför i sitt granskningsarbete. Räkenskapsutdragen är knapphändiga. Det krävs en omfattande och tidsödande skriftväxling för att få fram önskvärd information om bolaget och dess ägare. Uppgiftslämnandet förhalas o. s. v. Denna karaktäristik överensstämmer väl med förbundets uppfattning om rådande förhållanden. Mot bakgrund härav finner förbundet det mycket tillfredsställande, att förslag till särskilda skatte- och taxeringsregler för fåmansbolagen och dess delägare nu föreligger. Taxeringsnämndernas uppgift att åstadkomma likformiga och rättvisa taxeringar för alla grupper skattskyldiga kommer utan tvekan att underlättas genom de ändringar och kompletteringar av den gällande lagstiftningen som förslaget innefattar. Förbundet biträder därför i allt väsentligt vad företagsskatteberedningen föreslår. Samtidigt vill förbundet understryka vikten av att tillräckliga personella resurser ställs till förfogande för den integrerade fåmansbolagstaxeringen. Hittillsvarande erfarenhet av att på detta sätt taxera bolag och deras ägare samordnat är, att metoden – ehuru nödvändig för att så långt möjligt få ett materiellt riktigt beskattningsresultat – är mycket tidskrävande. I detta avseende torde det nu framlagda förslaget inte innebära någon större förändring, åtminstone inte på kort sikt. Utan en resursförstärkning är risken stor att reglerna inte får den effekt som avsetts.

Beträffande vissa delar i förslaget vill förbundet framföra följande synpunkter.

Fåmansbolagsbegreppet

Beredningen anknyter till nu gällande definition när det gäller att bestämma fåmansbolagsbegreppet. En viss utvidgning föreslås dock. För att förhindra kringgåenden har det ansetts nödvändigt att som fåmansbolag betrakta även bolag med ett större antal intressenter, vars verksamhet är uppdelad på verksamhetsgrenar som är fristående från varandra. F. n. synes bolagskonstruktioner av detta slag finnas främst bland läkare och tandläkare samt på undervisningsområdet. Med lätthet skulle det dock kunna få en spridning även bland andra grupper. Förbundet finner den föreslagna utvidgningen av fåmansbolagsbegreppet angelägen. Att bestämmelserna inte skall tillämpas på börsnoterade

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

fåmansbolag och fåmansbolag upptagna på den s. k. fria listan bör särskilt anges i lagtexten.

Lön till närstående

Förbundet kan vitsorda att oriktig uppdelning av inkomst på familjemedlemmar blivit en allt vanligare företeelse bland fåmansbolagen. Som beredningen anför torde denna skatteflyktsmöjlighet i själva verket ha varit den största drivfjädern till bolagsbildande. I viss mån har givetvis även den faktiska sambeskattningen haft sin betydelse. 1972 års skatteutredning har nu lagt fram förslag om en partiell avveckling av denna kvarleva från tiden före särbeskattningsreformen (Ds Fi 1975:10). Förbundet har i ett denna dag avgivet yttrande över nämnda betänkande i huvudsak ställt sig positivt till de däri framlagda förslagen. Förbundet har där gett sin syn på de begränsningsregler i fråga om rätten till inkomstuppdelning, som skatteutredningen föreslagit och som i stort sett överensstämmer med företagsskatteberedningens förslag för att hindra missbruk av bestämmelserna. Förbundet får därför i denna fråga hänvisa till nämnda yttrande. På en punkt finner dock förbundet det angeläget att även här betona vikten av en klar och entydig regel. Detta gäller frågan om de arbetsuppgifter för medhjälpande make, som skall kunna inräknas för att arbetad tid skall ha uppgått till minst 600 timmar och därmed berättiga till inkomstuppdelning. Företagsskatteberedningen föreslår här en strikt gräns såtillvida, att arbete i bostaden under inga förhållanden skall kunna medräknas. 1972 års skatteutredning däremot lämnar möjligheten öppen att i vissa fall beakta arbete som utförts i hemmet. Förbundet vill här understryka vikten av att man följer företagsskatteberedningens linje. Eljest uppkommer betydande kontrollsvårigheter som i sin tur leder till en rad tvistigheter och processer. Förbundet kan i detta sammanhang inte underlåta att påpeka den uppfinningsrikedom de skattskyldiga visat när det gäller att ange familjemedlemmars arbetsuppgifter.

Bilkostnader

Det skattepliktiga värdet av att få disponera en bil för privat bruk bör enligt beredningen i princip motsvara det sammanlagda beloppet av de kostnader, som förmånshavaren besparas genom denna förmån. Detta borde redan nu vara en självklar princip. Riksskatteverket torde med sina anvisningar ha syftat till samma resultat. Anvisningarna har dock inte fått denna tillämpning i praktiken. Bristande utredningsmöjligheter har gjort att schablonreglerna med utgångspunkt från privat körsträcka av 500 resp. 1 000 mil kommit att användas i alltför stor utsträckning. Vidare har regeln om att de faktiska bilkostnaderna under vissa förutsättningar till hela eller större delen bör tas till beskattning hos förmånshavaren kommit att få ett för inskränkt tillämpningsområde. Dessa förhållanden samt den omständigheten, att många skattskyldiga argumenterar

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

hårt för sina uppgifter om låga körsträckor, torde ha lett till ojämnheter vid taxeringen. Här måste också beaktas de rättvisekrav som kan ställas av skattskyldiga som innehar bil utan anknytning till någon verksamhet. Bilkostnaderna är vanligen en tung utgiftspost i deras ekonomi.

De ovan antydda tillämpningssvårigheterna har gjort, att vid taxeringen värdering av bilförmån samt fördelning av personbilskostnader på användning i verksamhet respektive privat medfört ett stort antal tvister med de skattskyldiga. Beredningens förslag torde innebära en avsevärd förenkling och reducering av dessa problem vad gäller de fall där föreslagna generella regler kan tillämpas. Förbundet vill återigen – liksom i frågor om medhjälpande makes arbetsuppgifter – betona vikten av att strikta gränser upprätthålls. Skulle de skattskyldiga på olika sätt kunna få reducera de minimivärden som uppställs i huvudregeln uppluckras genast bestämmelsen och betydande svårigheter uppkommer i taxeringsarbetet, vilket i sin tur leder till ojämnheter vid taxeringen o. s. v. Erfarenheten i det praktiska taxeringsarbetet har visat att det vore till fördel, om bilförmånens värde kunde bestämmas utan att körjournal, intyg från arbetsgivare och liknande behövde beaktas. Det är alltför lätt för de skattskyldiga att företa efterhandskonstruktioner. Genom att i stället i största möjliga utsträckning beakta själva dispositionsrätten till bilen kommer man bort från dessa problem. Förbundet vill understryka vikten av att utfärdade anvisningar på detta område blir så preciserade och uttömmande som möjligt för att därigenom minska utrymmet för mer eller mindre medvetna feltolkningar från de skattskyldigas sida.

Fördyrade levnadskostnader, resekostnader

I avvaktan på den fortsatta behandlingen av hela traktamentsbeskattningsfrågan finner förbundet beredningens förslag för att förbättra kontrollmöjligheterna väl motiverade. I fråga om utlandsresor – som vid närmare granskning ofta visar sig vara rena semester- och nöjesresor – vill förbundet föreslå att på den särskilda bilagan i aktieägarens deklaration för varje resa anges vart den företagits, dess ändamål, antal resdagar samt kostnaden.

Representationskostnader

Något förslag från beredningens sida har inte lagts fram vad gäller representationskostnaderna. Frågan skall ses över i ett större sammanhang. Förbundet vill framhålla angelägenheten av att – såsom beredningen föreslagit – riksskatteverkets anvisningar redan nu bättre anpassas till de förhållanden, som råder i fåmansbolag. De belopp som denna väg undandras beskattning torde enligt förbundets uppfattning ingalunda vara oväsentliga.

Lokalkostnader

Förbundet delar beredningens uppfattning, att det är väsentligt att den restriktiva praxis i fråga om avdrag för del av bostadskostnad, som gäller för

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

löntagare och enskilda rörelseidkare, också tillämpas på de delägare i fåmansbolag, som uppger att bostaden på olika sätt tas i anspråk för bolagets verksamhet. I likhet med vad som föreslagits på ett par andra områden – löner och immateriella rättigheter – bör det enligt förbundet övervägas att utsträcka bestämmelserna att gälla även handelsbolagsformen. Hur yrkat avdrag för lokalkostnader beräknats bör klart framgå av uppgifter i den särskilda bilagan.

Diverse förmåner

Att beskattningsbara förmåner av skilda slag inte tas upp i deklarationerna torde vara ett välkänt faktum. Till stor del torde det vara fråga om medvetet skattefusk. I viss omfattning får det dock antas ha sin grund i att de skattskyldigas och deklarationsmedhjälparnas kunskaper på detta område är dåliga. Man tror exempelvis att 600-kronorsgränsen gäller varje förmån för sig. Riksskatteverkets anvisningar på området har därmed inte fått den tillämpning som är avsedd. En öppen redovisning av fåmansbolagsägares samtliga förmåner, oavsett värde och typ, synes därför vara nödvändig för att någon beskattning av dessa förmåner skall kunna åstadkommas. Beredningen har i sitt förslag undantagit trivselförmånerna. Risken för att de skattskyldiga – medvetet eller omedvetet – betraktar förmåner som trivselförmåner i stället för förmåner som, om de uppgår till visst belopp, är avsedda att beskattas är dock stor. Förbundet föreslår därför, att även trivselförmånerna skall redovisas på den särskilda bilagan.

Vid den översyn av riksskatteverkets anvisningar som förutsätts ske förordar beredningen en utvidgning av gruppen ovillkorligt skattepliktiga förmåner. Förbundet, som finner en sådan omarbetning av anvisningarna befogad, vill särskilt peka på den anvisning, som undantagit lunchförmån från beskattning, om kostnaden inte överstiger ett s. k. normallunchpris. Betalar den skattskyldige något över 4 kronor per dag uppnås inte 600-kronorsgränsen. Samtidigt ger det en skattefri förmån av närmare 8 kronor per dag eller mellan 1 500–2 000 kronor per år. Från rättvisesynpunkt måste en sådan bestämmelse betraktas som stötande.

För att förmånsbeskattningen skall komma till stånd i praktiken är det angeläget att riksskatteverket går ut med förnyad information såväl vad gäller uppgiftslämnandet som i fråga om hur förmånerna skall deklareras.

Köp och försäljning av egendom

De spärregler som föreslås på detta område är ett nödvändigt komplement till låneförbudet. Att dra gränsen mellan nödvändiga och icke nödvändiga tillgångar torde komma att innebära vissa tillämpningssvårigheter. I motiven och eventuellt genom kompletterande anvisningar från riksskatteverket bör därför så långt möjligt preciseras de kriterier som skall gälla. I annat fall är det risk, att bestämmelserna kommer att tillämpas enbart i extremfallen. För undvikande av missförstånd kan det vara lämpligt att det av texten i TL 30 § 2

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

mom. klart framgår, att köp och försäljningar av egendom skall specificeras på den särskilda bilagan.

Skuldreserveringar

Förslaget att vissa reserveringar avseende aktieägare skall tas upp till beskattning för samma år som avsättningarna görs, mot vilket förbundet i och för sig inte har någon erinran, kan medföra praktiska problem för företagen. I de fall bolaget avslutar sina räkenskaper efter 31 oktober skall dess deklaration vara inlämnad senast 31 mars men bolagsägaren måste avge sin deklaration senast 15 februari. Här är en samordning nödvändig, vilken i praktiken torde få ges formen av en uppskovsbestämmelse för denna kategori aktieägare.

Pensionskostnader

Vad som skall anses utgöra rätt beskattningsår för avdrag för tjänstepensionsförsäkringspremier får f. n. anses något oklart. Beredningen har redovisat den vacklande praxis som finns på detta område. Det är angeläget, att frågan får sin lösning, vilket enligt förbundets mening kan ske på det sätt beredningen föreslagit.

Personalstiftelse

Samordningen mellan taxeringsnämnder och tillsynsmyndigheter har inte fungerat på ett tillfredsställande sätt. Detta får i första hand tillskrivas den olyckliga konstruktionen med en från skatterätten alltför fristående lagstiftning (**tryggandelagen**). Skatterätten har härigenom fått stå tillbaka för civilrätten, något som av fåmansbolagsägare kunnat utnyttjas för skatteflykt. Om själva konstruktionen skall finnas kvar, torde det lämpligaste remediet mot missbruket vara den typ av åtgärd beredningen föreslagit. Nu existerande stiftelser berörs dock inte. Enligt förbundets uppfattning bör man söka finna en väg att avveckla de stiftelser, som inte uppfyller de nya kriterierna.

Lån från bolaget

Genom beredningens förslag blir direkta lån från bolaget beskattade på det sätt, som var avsett redan när bestämmelsen infördes i aktiebolagslagen. De kringgåenden av låneförbudet, som transaktioner mellan bolag och bolagsägare samt bolagets inköp av tillgångar för privat bruk ger upphov till, skall kunna stoppas med särskilda regler. Kvar finns då möjligheten att låna via pensionsstiftelse. Förbundet anser att ett lagstiftningsingripande bör ske även på denna punkt.

Informations- och uppgiftsskyldighet

En väsentlig del av beredningens förslag är den utvidgade informations- och uppgiftsskyldigheten för fåmansbolagen och dess delägare. Förbundet tillmäter dessa förslag stor vikt, i synnerhet förslaget om en särskild bilaga med bl. a.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

bruttoredovisning som skall bifogas fåmansbolagsägarens deklarationer. För att de materiella reglerna skall få avsedd effekt bör det krävas, att det på denna bilaga ges information på samtliga de punkter som berörts i förslaget.

1972 års skatteutrednings delbetänkande "Faktisk sambeskattning" (Ds Fi 1975: 10)

Sedan Taxeringsnämndsordförandens Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över rubricerade betänkande, får förbundet härmed anföra följande.

Individuell beskattning av makars arbetsinkomster tillkom genom 1970 års skattereform. En fullständig särbeskattning ansågs dock inte kunna genomföras vid detta tillfälle. Sålunda bibehölls förbudet i 20 § kommunalskattelagen mot avdrag för värdet av arbete som i ena makens förvärvsverksamhet utförs av den andra maken. Innebörden av det nu framlagda förslaget är att denna s. k. faktiska sambeskattning till viss del avvecklas. Dessutom föreslås skärpta bestämmelser i fråga om egenföretagarens rätt till avdrag för lön till egna barn.

Beskattningsreglerna för rörelseidkare skiljer sig i flera avseenden beroende på vilken företagsform som valts för verksamheten. Möjligheterna till inkomstuppdelning mellan makar torde vara den punkt som ger upphov till de största skillnaderna. Bedriver makarna sin verksamhet som enskild firma beskattas i princip hela inkomsten hos den som står för verksamheten. Låter de i stället registrera verksamheten som ett handelsbolag eller går de kanske ännu ett steg och bildar aktiebolag, kan den effekten av den faktiska sambeskattningen undvikas. Då det hela tiden är fråga om samma rörelse och samma arbetsinsatser från makarnas sida, bör en likartad behandling vid beskattningen givetvis eftersträvas. Utredningens förslag är ett värdefullt bidrag till att skapa sådan neutralitet.

Sett enbart från neutralitetssynpunkt borde överlåtas åt de skattskyldiga själva att göra den uppdelning av inkomsten, som motsvaras av vars och ens arbetsinsatser. Sådana bestämmelser skulle dock alltför lätt ge möjlighet till oriktiga uppdelningar med skatteundandraganden som följd, något som för övrigt fått stor utbredning i fåmansbolagen. Förbundet delar därför utredningens uppfattning att man på olika sätt måste begränsa rätten till inkomstuppdelning. Vid utformningen av sådana regler får en avvägning ske mellan kravet på materiell rättvisa vid taxeringen och det behov av kontroll- och utredningsmöjligheter, som föreligger från skattemyndigheternas sida. Ju större krav man ställer på medhjälpande makes arbetsinsats desto smidigare bör taxeringsarbetet kunna löpa. Utredningen har föreslagit 600 timmar som gräns. Enligt förbundet bör detta antal utgöra ett minimum för att inkomstuppdelning skall tillåtas. Förbundet vill emellertid peka på de bevisningssvårigheter, som måste uppstå vid tillämpningen av ifrågavarande bestämmelse i det praktiska taxeringsarbetet.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

När det gäller frågan vilka arbetsuppgifter som skall kunna beaktas vid bestämmande av medhjälpande makes arbetsinsats har skatteutredningen en något annorlunda uppfattning än företagsskatteberedningen (SOU 1975:54). Sålunda anser utredningen, att arbetsuppgifter som utförs i hemmet skall kunna inräknas, om särskild arbetslokal saknas för verksamheten och det av omständigheterna klart framgår att en faktisk arbetsinsats utförts av medhjälpande make. Enligt förbundets mening skulle det leda till väsentliga kontrollsvårigheter, om man på detta sätt lämnar en möjlighet öppen att ta hänsyn till arbete i bostaden. En mängd obefogade avdragsyrkanden kan då befaras. En strikt gräns – med ovillkorligt krav på att arbetet skall ha utförts utanför hemmet för att få beaktas – bör uppställas.

En ytterligare begränsning av avdragsrätten till marknadsmässig ersättning finner förbundet naturlig. Vidare får det anses rimligt att, såsom föreslagits, förbehålla en större del av inkomsten åt den av makarna som står för verksamheten och utför de företagsledande funktionerna. För att så långt möjligt stoppa godtyckliga inkomstuppdelningar kan det vara befogat att begränsa avdragsrätten för medhjälpande makens inkomst, enligt förslaget till högst en tredjedel av inkomsten av verksamheten.

De föreslagna ändringarna i fråga om rätt till avdrag för lön till barn innebär en komplicering av lagstiftningen. Taxeringsarbetet försvåras. Samtidigt är dock bestämmelserna ägnade att stävja missbruk. Förbundet kan därför i stort acceptera vad som föreslagits på detta område. På en punkt vill dock förbundet uttrycka tvivel, om inte förslaget leder till alltför stora tillämpningssvårigheter. Detta gäller studerande barn över 18 år. Här måste beaktas de många kombinationer av studietid och arbetad tid, som kan förekomma i det enskilda fallet. I praktiken kan således många gånger föreligga svårigheter att avgöra, om vederbörande är heltidsstuderande eller ej. Mot bakgrund härav torde i vart fall en övre åldersgräns böra övervägas.

Som antytts ovan kommer det på flera punkter att bli relativt svårt att kontrollera att bestämmelserna efterlevs. Stora krav måste därför ställas på det underlag som ligger till grund för lämnade uppgifter. Den allmänna anteckningsskyldigheten enligt 20 § taxeringslagen är inte tillräcklig. Det bör i motiven närmare preciseras på vilket sätt arbetsuppgifter och arbetad tid skall verifieras.

Förbundet vill slutligen betona nödvändigheten av att bestämmelserna – såväl i fråga om medhjälpande make som barn – samordnas så att det blir ett enhetligt regelsystem för de olika företagsformerna.

1972 års skatteutrednings delbetänkande "Existensminimireglerna" (Ds Fi 1975: 9)

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över rubricerade betänkande får förbundet anföra följande.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

Förslaget avser att åstadkomma bättre samordning mellan skattemyndigheternas och utmätningsmännens beslut om existensminimum och att göra det möjligt att ta större hänsyn än hittills till de sociala aspekterna vid fastställande av existensminimum. De skilda myndigheternas bedömning av existensminimum skall grundas på samma normer, vad gäller indrivning i första hand beträffande införsel. Normalbeloppen för existensminimum skall närmare anpassas till socialhjälpsnormerna. Dessa omfattar alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad varför tillägg får ske för faktisk bostadskostnad (hyreskostnad minskad med eventuella bostadstillägg). Bedömningen av storleken av erforderlig bostad skall ske efter de riktlinjer, som gäller vid beräkningen av statskommunala bostadstillägg.

Förbundet kan ansluta sig till de i betänkandet framlagda förslagen. Förbundet förutsätter att vid beräkning av faktiska bostadskostnaden understundom förekommande, exceptionellt höga boendekostnader ej skall behöva beaktas.

Yttrande över realisationsvinstkommitténs betänkande "Beskattning av realisationsvinster" (SOU 1975: 53)

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över rubricerade betänkande får förbundet anföra följande.

Beträffande fastigheter

Kommitténs förslag till ändringar i realisationsvinstbeskattningen av fastigheter synes i allmänhet vara praktiskt utformade och ägnade att medföra betydande förenklingar vid taxeringskontrollen.

I en detaljfråga vill förbundet anföra avvikande mening i förhållande till vad betänkandet innehåller. Kommittén föreslår, i samband med förslag om förkortning av maximal innehavstid och förslag om skärpning av beviskraven, att den beloppsmässiga begränsningen i avdragsrätten för förbättringskostnader slopas. En anledning till kommitténs ställningstagande torde ha varit att beloppsbegränsningen huvudsakligen motiveras med de ganska frikostiga 3.000-kronorstilläggen, medan begränsningen även gäller för fastigheter utan bostadsbyggnad och vid förlustberäkning.

Enligt förbundets mening borde i denna fråga rent praktiska synpunkter fälla utslaget. Beloppsbegränsningen behöver emellertid inte nödvändigtvis anknyta till 3.000-kronorstilläggen. Även en begränsning av avdragsrätten till sådana förbättringskostnader, som för år räknat uppgått till eller överstigit 1.000 kronor, skulle ha sitt värde från praktiska synpunkter. Det är naturligtvis också möjligt att endast ha beloppsbegränsning av avdragsrätten vid vinstberäkning avseende fastigheter med bostadsbyggnad. Förbundet vill motivera ovan angivna synpunkter med att det erfarenhetsmässigt är mycket besvärligt att bedöma avdragsrätten för förbättringskostnader. Ofta erfordras inte bara

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

egentliga verifikationer utan också ganska uttömmande arbetsbeskrivningar för en korrekt bedömning.

Kommitténs förslag om indexuppräkning av på innehavstiden belöpande värdeminskningsavdrag är naturligtvis inte ägnat att förenkla taxeringsarbetet. Förslaget synes emellertid vara fullt logiskt och även ägnat att åstadkomma materiellt riktigare taxeringar, varför förbundet inte anser sig böra erinra häremot. Möjligen borde i sammanhanget föreskrivas att engångsavskrivning med anlitande av investeringsfond skall reducera ingångsvärdet för fastigheten i stället för att sådan avskrivning uttryckligen likställes med de årliga värdeminskningsavdragen. Denna distinktion kan ha viss betydelse bl. a. vid tillämpning av övergångsbestämmelserna för fastigheter förvärvade före år 1952.

Med hänsyn till den offentliga debatt, som på senare tid förts beträffande indexuppräkning av fastigheters totala anskaffningskostnader oavsett hur mycket fastigheterna är belånade (med icke indexbundna lån), vill förbundet för sin del anföra följande.

Utan att ta ställning i själva sakfrågan hänvisar förbundet till vad kommittén anfört härom på sid. 113 i betänkandet. Förbundet ansluter sig obetingat till den där framförda åsikten, att det *av praktiska skäl* är omöjligt att vid indexberäkningen beakta fastigheternas skuldbelastning. Förutom vad som anförts i betänkandet, att skulder successivt amorteras etc., vill förbundet peka på att det alltid är svårt att avgöra, om gäld skall anses nedlagd i fastighet eller ej. Praxis' ställningstagande på senare tid, att en make kan äga fastighet och den andra maken svara för den i fastigheten nedlagda skulden har ej heller bidragit till ökad klarhet. Om således fastigheters skuldbelastning på något sätt skall påverka indexberäkningen, bör detta enligt förbundets bestämda uppfattning ske på ett schablonmässigt sätt. Det skulle här närmast bli fråga om en presumtion, att alla fastigheter är skuldbelastade åtminstone i viss omfattning, varför riksskatteverket borde jämka sina indextabeller i motsvarande mån.

Beträffande aktier m. m.

Om kommitténs förslag till beräkning av det verkliga resultatet vid avyttring av aktier m. m. antas, kommer den löpande redovisningen av aktier utan tvivel att bli ganska betungande för såväl de skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna. De avsevärda olikheter, som förekommer i kursutvecklingen för olika aktier, och intresset för en så långt möjligt riktig taxering gör dock, att förslaget enligt förbundets mening bör antas. I vart fall finns det – om det verkliga resultatet skall redovisas vid aktieavyttringar – även enligt förbundets åsikt knappast någon annan praktiskt genomförbar metod än den av kommittén föreslagna ackumuleringsmetoden.

Förbundet delar den uppfattning kommittén redovisar på sid. 189 och 190 i betänkandet, att realisationsvinster och realisationsförluster rätteligen borde

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49

kvittas mot varandra före reducering med hänsyn till innehavstiden. Förutom teoretiska överväganden synes även den omständigheten, att olika slag av manipulationer skulle bli avsevärt mindre lönsamma, tala för sådana regler. Sannolikt skulle emellertid, som kommittén framhåller, bestämmelserna – i vart fall vid ett fullständigt genomförande av ovannämnda intentioner – bli i alltför hög grad komplicerade, varför det kan vara att föredra att nu gällande regler bibehålls av rent praktiska skäl.

Det har noterats att kommittén, när det gäller den skattemässiga regleringen av utlandsaffärer i värdepapper, egentligen endast lämnat författningsförslag avseende den första transaktionen, d. v. s. inköpet av utländska värdepapper inklusive switchrätt från valutainlänning, och synbarligen tänkt sig att problemen med efterföljande transaktioner skulle lösas i praxis. Om bestämmelsen antas, vilket förefaller rimligt, skulle det enligt förbundets mening vara värdefullt, om riksskatteverket lämnade anvisningar om exakt hur man skall förfara, när ifrågavarande switchrätt därefter avyttras helt eller delvis i samband med försäljning av utländska värdepapper till valutainlänning.

Vid den skattemässiga regleringen av blankningsaffärer har i anvisningarna angivits en tidsperiod inom vilken resultatberäkning skall ske även om blankningsaffären inte skulle ha slutförts. Förbundet vill – för att beskattning av beräknelig vinst skall kunna komma till stånd inom rimlig tid – särskilt förorda att sådan bestämmelse införes.

Lösöre

Förbundet ställer sig något tveksamt till tanken på en icke tidsbegränsad realisationsvinstbeskattning av lösöre med hänsyn till kontrollaspekten. Tanken synes emellertid vara principiellt riktig, och om beskattningsreglerna utformas så restriktivt som kommittén föreslagit – endast värdebeständigt lösöre, relativt lågt skatteuttag, schablonmässig resultatberäkning och ett ganska stort bottenavdrag – vill förbundet för sin del inte avvisa förslaget. Förbundet ansluter sig också till kommitténs åsikt, att ett obligatoriskt uppgiftslämnande i allmänna självdeklarationen avseende försäljning av lösöre skulle vara av värde ur kontrollsynpunkt.

Under alla förhållanden anser förbundet, att man knappast kan avvisa kommitténs förslag och bibehålla nu gällande realisationsvinstregler för lösöret. Nuvarande bestämmelser torde vara praktiskt taget helt verkningslösa, medan de föreslagna reglerna torde få i vart fall någon praktisk betydelse. Om således förslaget avvisas utifrån kontrollsynpunkter, bör enligt förbundets mening konsekvensen bli, att lösöret helt undantas från realisationsvinstbeskattning.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:37:49